

Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Zespołem Aspergera „ASPI”.

Someone with
ASPERGER SYNDROME
Makes me proud everyday

Diagnoza i formy pomocy w Zespole Aspergera

mgr Barbara Golasik

„Nie jestem czarny ani biały nie jestem obcokrajowcem... po prostu mam inny umysł, inny mózg, to wszystko...”

Billy

ZESPÓŁ ASPERGERA JAKO JEDNOSTKA KLINICZNA

- Hans Asperger (1944) prawie 40 lat później WHO

ZESPÓŁ ASPERGERA

niedojrzałość
społeczna

rzadkie
interakcje z
rówieśnikami,
często brak
inicjatywy

ułomna
empatia

zaburzenia
koordynacji
ruchowej

nieumiejętność
panowania nad
emocjami

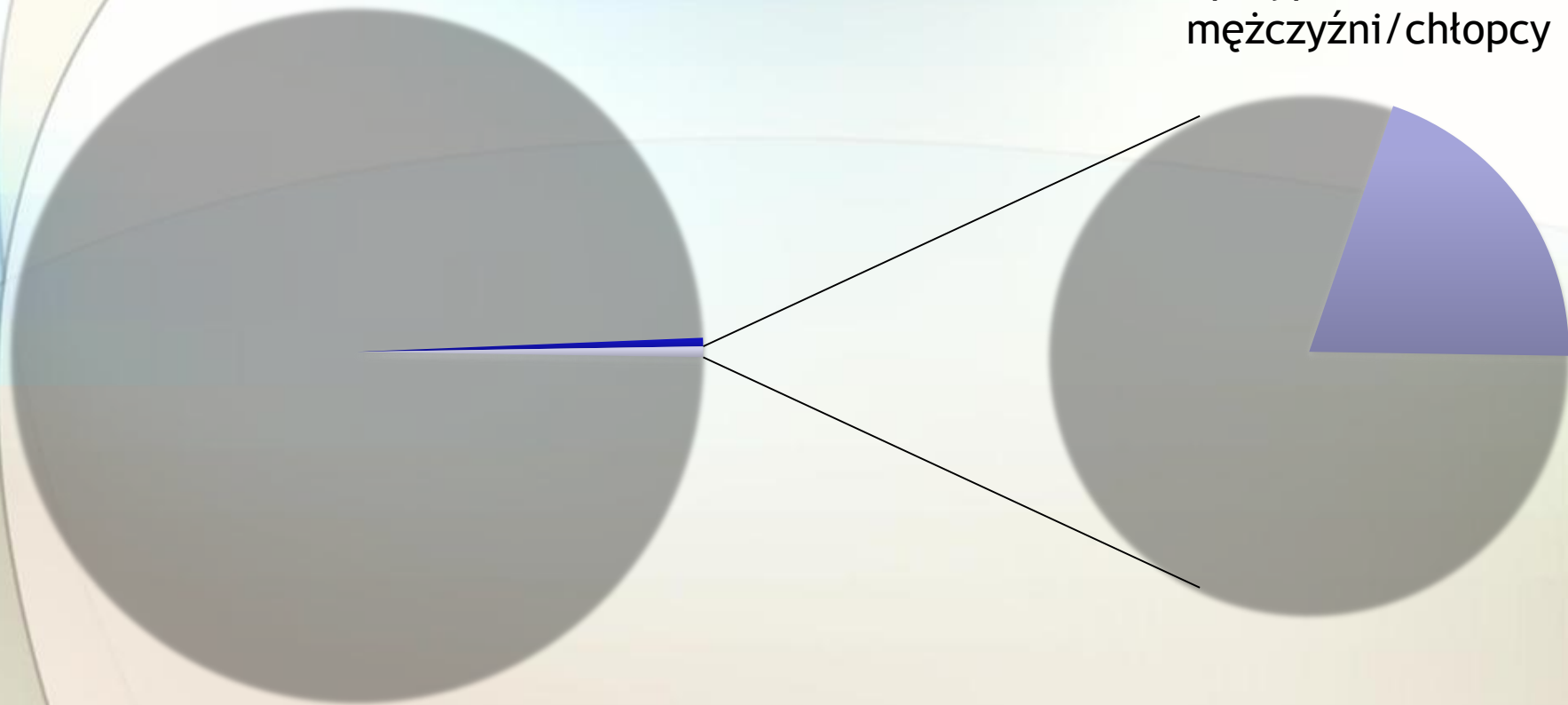
nadwrażliwość
sensoryczna

STATYSTYKI

2-4 dzieci na 1000 dotyka ZA

4 na 5 przypadków ZA to
mężczyźni/chłopcy

Poznajcie dr Liane Willey

Jest bohaterką filmu „Udając ,że jestem normalna. Życie z zespołem Aspergera. Jest kobietą ,żoną ,matką, specjalistką w dziedzinie literatury pięknej. Ma troje dzieci i bardzo kochanego i wyrozumiałego męża. Kiedy jej córce postawiono diagnozę zespołu Aspergera ona sama zdecydowała się również na badania specjalistyczne. Wykonał je wybitny w dziedzinie badań nad Z A Tony Attwood. Dr Willey miała wtedy 37 lat. Uzyskała ona wreszcie odpowiedź na pytanie dlaczego przez całe życie czuła się inna i często nierozumiana...” Ma pani zespół Aspergera”

Wczesne rozpoznawanie zespołu Aspergera (dotyczy innych zespołów ze spektrum autyzmu):

- Rozpoznanie zaburzeń jest już możliwe we wczesnym okresie rozwoju dziecka. Zaburzenia mogą pojawić się zarówno w niemowlęctwie (patrz opis przypadków) jak i w okresie przedszkolnym: Oto momenty, w których można wychwycić i nazwać pewne anomalie i zaburzenia rozwojowe.
- Pediatra - ocena rozwoju psychomotorycznego - bilanse
- Opiekunowie, nauczyciele - przedszkole
- Rodzice - patrz objawy u małych dzieci.

Wczesne rozpoznawanie zespołu Aspergera (dotyczy innych zespołów ze spektrum autyzmu):

- Pedagog przedszkolny - zaburzenia zachowania w grupie rówieśniczej, zaburzenia emocjonalne, brak występowania umiejętności adekwatnych do wieku.
- Pediatra - zaburzenia zdrowotne towarzyszące zaburzeniom emocjonalnym - skierowanie do poradni psychologicznej
- Psycholog - weryfikacja informacji na podstawie wywiadu z rodzicami, opinii przedszkola oraz wykonanych badań i testów
- Psychiatra - diagnostyka kliniczna, farmakoterapia, skierowanie na badania dodatkowe tj. badania genetyczne, badania metaboliczne etc.

Dzieciństwo ZA - chłopiec - opis pewnej mamy ...

Urodzony w 37 tygodniu z ciąży powikłanej - 2 kg, 46 cm. Karmiony piersią przez pierwszy rok życia - mało spał, dużo jadł, ładnie nadrabiał zaległości wagowe. Lubił kontakt fizyczny, godzinami ssął pierś lub przy niej spał. Pod stałą opieką pediatry, neurologa, ortopedy, którzy nic niepokojącego nie zauważyli. Wszystkie umiejętności wiekowe osiągał praktycznie o czasie, ale b. mało raczkował. Nie bawił się zabawkami, nie reagował na swoje odbicie w lustrze, mało interesował go świat. Zaczął chodzić w 13 miesiącu życia. Nie potrafił skupić się na moment na określonej czynności (parę sekund zajmowało mu obejrzenie zabawki i już do niej nie wracał). Bardzo aktywny fizycznie. Od rana do wieczora cały czas w ruchu, chodziliśmy na 2 - 3 km spacerów aby zasnął popołudniu..Jedyną zabawą było wyjmowanie i wyrzucanie wszystkich rzeczy z pótek. W 2 i 3 roku życia niepokoił mnie brak zainteresowania bazgraniem, manipulowaniem, układaniem i zwykłą zabawą. Jego ręce nie chciały nic robić - nawet jak upadał na ziemię, to dłonie trzymał do góry, podpierając się nadgarstkami. Nie czuł bólu tj. przeciętny człowiek. Kiedyś niechcący przycięłam mu ręce zamykając drzwi - wsadził palce od strony zawiasów - dopiero opór przy zamykaniu uświadomił mi, że coś jest nie tak. Gdy otworzyłam drzwi on powiedział tylko Auu. Dotykał gorącego kominka, nie miał lęku wysokości, głębokości, szybkości...

Dziecko małe (przedszkolne) z ZA

- tendencja do unikania spontanicznych kontaktów lub słaba zdolność do interakcji społecznych,
- problemy z podtrzymaniem prostej rozmowy lub tendencja do powtarzania się w rozmowie
- dziwne reakcje werbalne,
- trzymanie się sztywnych rytuałów, trudności w akceptowaniu zmian,
- trudności w kontrolowaniu reakcji społecznych/emocjonalnych, szczególnie gniewu, agresji lub nadmiernego niepokoju
- nadaktywność,
- zatracanie się we własnych zainteresowaniach, tendencją do fiksacji na poszczególnych obiektach lub przedmiotach.

Królewicz lat 8 - opis pewnej mamy...

W zerówce trafiamy do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Mały już pięknie płynnie czyta, liczy, edukacyjnie przerasta rówieśników, społecznie - jedna wielka kłapa - nie umie nawiązywać kontaktu z rówieśnikami, nie rozumie żartów, wszystko przyjmuje bardzo dosłownie, źle reaguje na zmiany, histeryzuje. Cały czas biega od ściany do ściany, trzepocze rączkami. Lekarze mówią, że to emocje, które kiedyś może znajdą inne ujście i przeniosą się na inną płaszczyznę, „samo przejdzie”. Odraczamy mu obowiązek szkolny. Jest to najlepsza decyzja, jaką mogliśmy podjąć. Udaje nam się dostać do szkoły integracyjnej z diagnozą: niedosłuch i zaburzenia emocjonalne. Szkoła. Nam się udało. Trafiliśmy do rewelacyjnego pedagoga specjalnego. To dzięki niej udało nam się postawić prawidłową diagnozę. Osoba, która widziała w moim dziecku to wszystko co widziałam ja. Słuchałam jej z otwartą buzią, zauroczona i szczęśliwa, że jednak nie jestem matką-wariatką, która wymyśla sobie problemy. To ona nieśmiało wysunęła przypuszczenie, że mały ma cechy autystyczne. Natychmiast trafiamy do poradni, do psychologa specjalizującego się w autyzmie. Żadnych wątpliwości. Zespół Aspergera, niemalże książkowy przykład. Ogromna ulga. Nie zwariowałam. Szkoda tylko, że na diagnozę czekałam 10 lat. Ale teraz już rozumiem jego zachowania i wiem jak z nim pracować. Mały, już właściwie nie mały, przechodzi intensywną terapię. Nie ma niedosłuchu, ostatnie badania wykazały słuch prawidłowy, jedynie nadwrażliwość słuchową.

Jak do tej pory nie spotkałam się z „czystym” przypadkiem ZA.

Młodsze dziecko szkolne z ZA

- problemy z zachowaniem: nadaktywność, deficyty uwagi, agresja lub napady złości
- niedojrzałość społeczna
- zachęcające postępy w nauce (czytanie, liczenie, specyficzne zainteresowania)
- gorzej rozwinięte umiejętności motoryczne (pisanie, kolorowanie)

Starsze dziecko szkolne z Zespołem Aspergera

We wczesnym okresie dojrzewania presja na dopasowanie się do grupy jest tak duża, a tolerancja wobec odmienności tak mała, że dzieci z ZA są często przez swych rówieśników wyłączone z grupy, przedrzeźniane i odrzucane. Reakcją na odtrącenie są coraz częstsze napady złości i agresji. Niestety często dochodzi do tego depresja, a nawet w niektórych wypadkach - ku przerażeniu rodziców - myśli samobójcze.

W szkole średniej

Najtrudniejszymi problemami dziecka z ZA są trudności w kontaktach społecznych i problemy z zachowaniem.

- W tym wieku wiele dzieci z ZA wciąż uczęszcza do normalnych szkół, w których ich specyficzne problemy rozwojowe mogą być łatwo niezauważone - szczególnie jeśli dzieci są inteligentne i nie zachowują się zbyt ekscentrycznie. **Ich zachowanie jest często mylnie odczytywane przez nauczycieli i rówieśników. Nauczyciele w szkole średniej mają mniej możliwości dokładnego poznania swoich uczniów i często przyczyn ich dziwnego zachowania czy trudności z nauką dopatrują się w kłopotach emocjonalnych lub problemach z motywacją.**

W szkole średniej

- W niektórych sytuacjach np. w stołówce szkolnej , na boisku czy placu zabaw,
- uczeń z ZA może popadać w konflikty z przełożonymi, nauczycielami, innymi uczniami, którzy nie są świadomi faktu, iż jego interakcje społeczne mogą być zaburzone. Często prowadzi to do poważniejszych kłopotów wychowawczych. W młodym człowieku z ZA narasta stres, który ostatecznie ujawnia się w postaci zupełnie nieakceptowanej społecznie reakcji.

Dorosły człowiek z Zespołem Aspergera

Gillberg ocenia, że 30-50% wszystkich dorosłych z ZA nigdy nie było badanych lub dobrze zdiagnozowanych. Ludzie ci traktowani są przez innych jako odmieńcy czy ekscentrycy lub stwierdza się u nich inne choroby psychiczne. Obydwaj autorzy zetknęli się w swojej karierze z wieloma osobnikami którzy wg nich spełniają kryteria ZA. Wielu z nich, często przy pomocy osób bliskich i kochanych, osiągnęło wysoki poziom przystosowania, zarówno na gruncie osobistym jak i zawodowym. Wielu z naszych najinteligentniejszych i najlepiej funkcjonujących studentów z ZA zyskało szacunek w kręgach akademickich za ich pasję i poświęcenie na rzecz poszerzania naszej wiedzy w wybranej przez siebie dziedzinie.

Język - wykonanie językowe

- „mniej zaburzony jest autystyczny język niż jego użycie”
Happé (2005:277)
- „brak klinicznie istotnego opóźnienia w zakresie języka mówionego i rozumienia języka”
(Bryńska 2009:52)
- „Autystycznej osobie mówiącej będzie brakowało tego, co wykracza poza komunikację kodową”
(Firth 2005:278)

Trudności z formułowaniem wypowiedzi:

1. ze znalezieniem właściwych określeń
2. z definiowaniem słów
3. z wyjaśnianiem np. dlaczego
4. z zadawaniem pytań
5. z mową narracyjną, dialogową, parafrazą,
6. z rozpoczynaniem rozmowy
7. oszczędność wypowiedzi, agramatyzmy
8. trudności z generalizacją
9. łatwiej w piśmie , komunikatory , internetowe czaty itp..

,

Luke Jackson, nastolatek z ZA, w swojej książce w następujący sposób ilustruje problem z „uchwyceniem tych bardziej subtelnych aspektów języka” (2002).

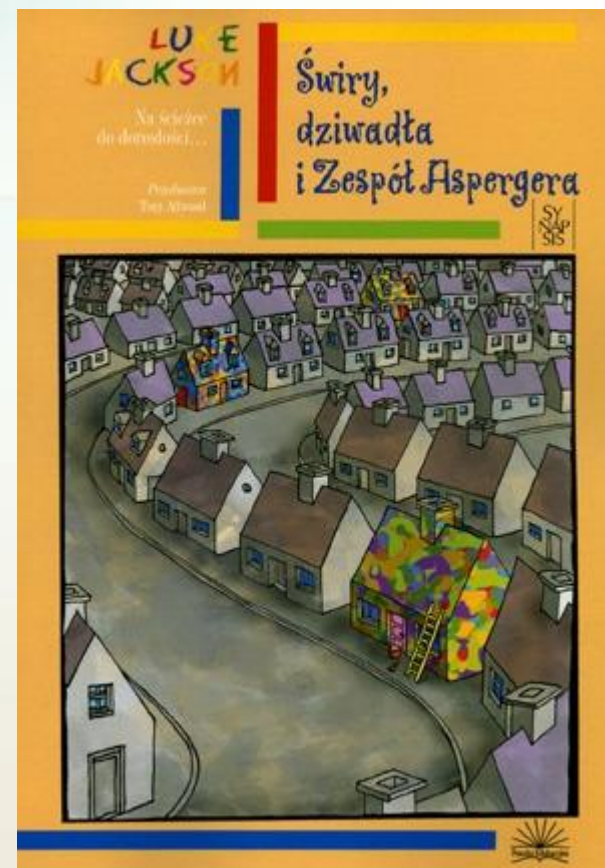
Istnieje kilka naprawdę ciekawych słów i fascynujące jest to, jak zmiana jednego wyrazu w zdaniu może zmienić jego znaczenie. Może to zrobić nawet zmiana akcentu. Oto przykład:

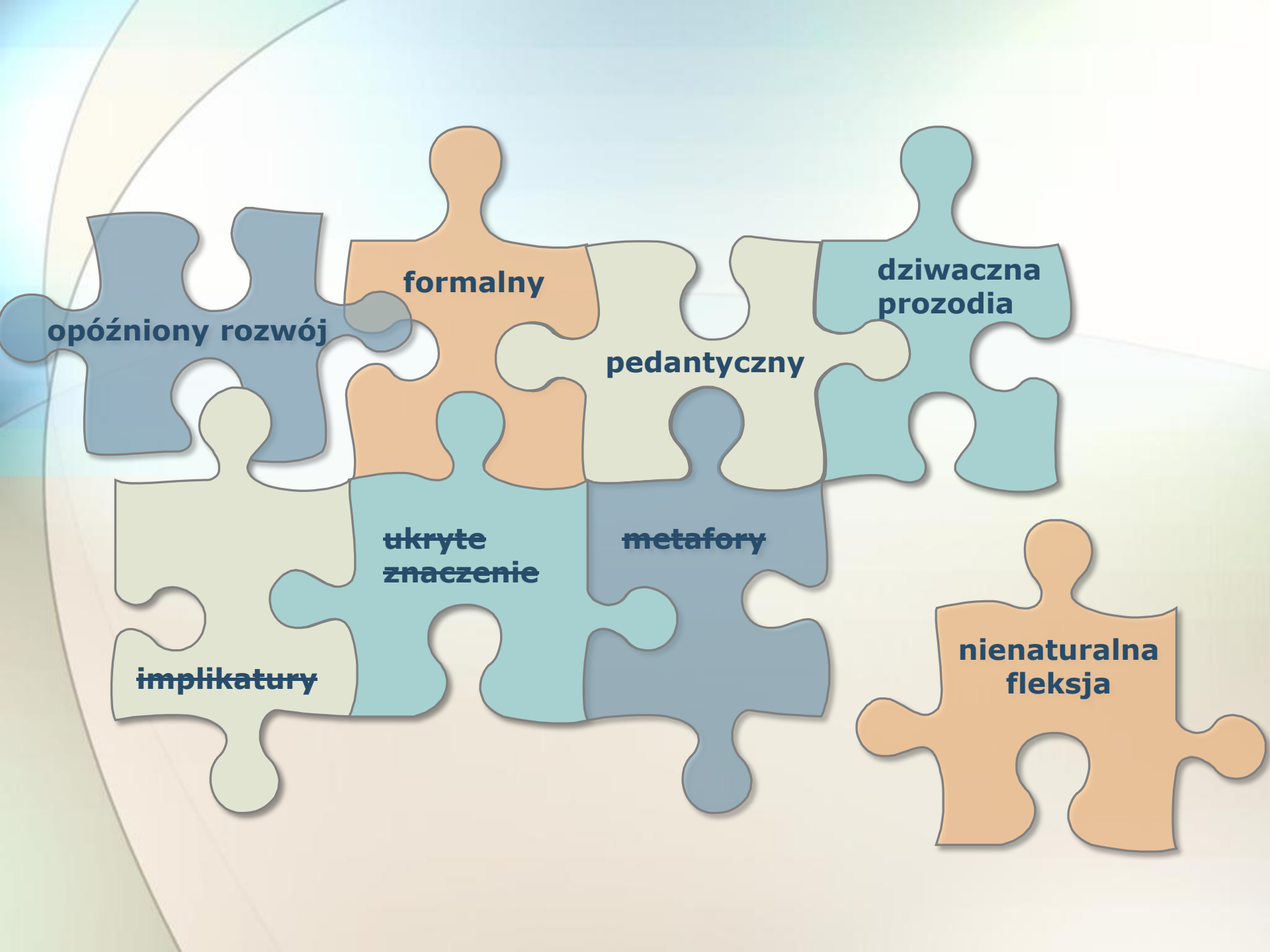
Ja nie mogę tego zrobić... oznacza, że ja nie mogę, ale ktoś inny być może tak.

Ja nie mogę tego zrobić... oznacza, że to niemożliwe.

Ja nie mogę tego zrobić... oznacza, że ja nie mogę zrobić tego, ale być może mogę co innego.

Czy ktoś z was, ludzi z Z.A., ma problemy w zrozumieniu tego? Ja z pewnością mam.

opóźniony rozwój

formalny

**dziwaczna
prozodia**

pedantyczny

**ukryte
znaczenie**

metafory

implikatury

**nienaturalna
fleksja**

KROKI MIŁOWE PO DIAGNOZIE

- PORADNIA PSYCHOLOGICZNO - PEDAGOGICZNA -
Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego
- Klasa integracyjna (?)
- POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O
NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI - orzeczenie o
niepełnosprawności
- DIAGNOZA PROCESÓW INTEGRACJI SENSORYCZNEJ

KROKI MIŁOWE PO DIAGNOZIE

- Ośrodek terapeutyczny (zajęcia grupowe/indywidualna)
- Stały kontakt z lekarzem psychiatrą (dieta, leki)
- Dodatkowe zajęcia (sportowe, terapeutyczne)
- Warsztaty dla rodziców
- Pomoc zdrowemu rodzeństwu
- Turnusy rehabilitacyjne

Praktyczne wskazówki do pracy w zakresie językowej komunikacji

- komunikaty jednoznaczne, krótkie, zwarte
- kierujemy je konkretnie do dziecka lub zaznaczamy do kogo są kierowane
- dopytujemy dziecko czy zrozumiało polecenie
- nie zwracamy uwagi na ton czy melodykę głosu
- mamy świadomość tego, iż dziecko nazywa rzeczy po imieniu i może kogoś obrazić w sposób zupełnie nieświadomy

PODSTAWOWE FORMY TERAPII

1. TRENING UMIEJĘTNOSCI SPOŁECZNYCH
2. TERAPIA INDYWIDUALNA
3. KONSULTACJE DLA RODZICÓW

Zajęcia indywidualne

- KIEDY WPROWADZAMY?
 - dziecko ma trudności z określeniem samego siebie
 - z trudem podejmuje decyzje
 - nie potrafi powiedzieć co lubi a czego nie
 - nie jest w stanie określić czym się interesuje, jak lubi spędzać czas wolny
 - nie potrafi odpowiedzieć na pytanie „jaki jestem?”

Zajęcia indywidualne

- dziecko jest zainteresowane tym, co się z nim dzieje
- zadaje pytania na temat swojej diagnozy
- zauważa, że różni się od swoich rówieśników

Dodatkowe terapie

1. ZAJĘCIA SI
2. ZAJĘCIA RUCHOWE
3. TRENING SŁUCHOWY
4. TRENING UMIEJĘTNOŚCI POZNAWCZYCH
centrumapf.pl
5. Trening EEG Biofeedback
6. HIPOTERAPIA/DOGOTERAPIA

samoocena

JESTEM

u z d o l n i o n y
m a t e m a t y c z n i e

JESTEM

s o b a
(m a c k i e m)

JESTEM

m a d l y -

JESTEM

s i l n y

JESTEM

N i e z w y k T y

JESTEM

C z t o w i e k i e

c.d

JESTEM

JESTEM

JESTEM

DNE M!!! DNE M!!! DNE M!!!

JESTEM

JESTEM

JESTEM

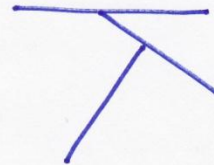
DNE M!!! DNE M!!! DNE M!!!

cd. 😊

MOJE ZALETY

- Znam się na komputerach
- mam dużo hobby
- Znam 4 języki

MOJE WADY

About Joshua Muggleton

on też ma Zespół Aspergera

- Joshua Muggleton, autor publikacji i prelegent licznych konferencji i wykładów na temat zaburzeń ze spektrum autyzmu, członek Brytyjskiego Towarzystwa Psychologicznego, ma tytuł licencjata psychologii (z wyróżnieniem).

Joshua c.d

- Kiedy po raz pierwszy spotkał się z psychiatrą, aby porozmawiać o swoich zachowaniach, usłyszał od niego, żeby „przestał być dziwny, wtedy inni będą go lubić”.

przyjemna perspektywa...

- Od czasu diagnozy, Joshua prowadzi wykłady i warsztaty na temat zaburzeń ze spektrum autyzmu i stał się bardzo popularnym mówcą wśród rodziców, nauczycieli i innych specjalistów pracujących z osobami ze spektrum autyzmu.

Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Zespołem Aspergera „ASPI”.

Someone with
ASPERGER SYNDROME
Makes me proud everyday

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ 😊